32000R2659

UREDBA KOMISIJE (ES) št. 2659/2000
z dne 29. novembra 2000
o uporabi člena 81(3) Pogodbe za skupine sporazumov o raziskavah in razvoju

(Besedilo velja za EGP)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EGS) št. 2821/71 z dne 20. decembra 1971 o uporabi člena 85(3) Pogodbe za skupine sporazumov, sklepov in usklajenih ravnanj [1], kakor je nazadnje spremenjena z Aktom o pristopu Avstrije, Finske in Švedske, in zlasti člena 1(1)(b) Pogodbe,

po objavi predloga te uredbe [2],

po posvetovanju s Svetovalnim odborom za omejevalna ravnanja in prevladujoče položaje,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (EGS) št. 2821/71 pooblašča Komisijo, da z uredbo določi uporabo člena 81(3) (prejšnji člen 85(3)) Pogodbe za nekatere skupine sporazumov, sklepov in usklajenih ravnanj, ki spadajo v področje uporabe člena 81(1) in katerih predmet so raziskave in razvoj proizvodov ali postopkov do stopnje industrijske uporabe ter izkoriščanje rezultatov, vključno z določbami glede pravic intelektualne lastnine.

(2) Člen 163(2) Pogodbe od Skupnosti zahteva, da spodbuja podjetja, tudi mala in srednja, pri njihovih visoko kakovostnih raziskovalnih in tehnološkorazvojnih dejavnostih in da podpira njihovo prizadevanje za medsebojno sodelovanje. V skladu s Sklepom Sveta 1999/65/ES z dne 22. decembra 1998 glede pravil za udeležbo podjetij, raziskovalnih središč in univerz ter razširjanje rezultatov raziskav, s čimer se izvaja peti okvirni program Evropske skupnosti (1998-2002) [3], in z Uredbo Komisije (ES) št. 996/1999 [4] o izvajanju Sklepa 1999/65/ES je treba dejavnosti posrednih raziskav in tehnološkega razvoja (RTR), podprtih v okviru petega okvirnega programa Skupnosti, izvajati v sodelovanju.

(3) Sporazumi o skupnem izvajanju raziskovalnega dela ali skupnem razvoju rezultatov raziskave do faze industrijske uporabe, vendar ne vključno s to fazo, praviloma ne spadajo v člen 81(1) Pogodbe. Vendar pa lahko v nekaterih okoliščinah, na primer, kadar se pogodbene stranke obvežejo, da na istem področju ne bodo izvajale drugih raziskav in razvoja, s čimer se odpovedo priložnosti, da bi pridobile konkurenčne prednosti pred drugimi strankami, taki sporazumi spadajo v člen 81(1) in morajo zato biti vključeni v to uredbo.

(4) V skladu z Uredbo (EGS) št. 2821/71 je Komisija sprejela predvsem Uredbo (EGS) št. 418/85 z dne 19. decembra 1984 o uporabi člena 85(3) Pogodbe za skupine sporazumov o raziskavah in razvoju [5], kakor je nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 2236/97 [6]. Uredba (EGS) št. 418/85 neha veljati 31. decembra 2000.

(5) Nova uredba mora izpolnjevati dve zahtevi glede zagotavljanja učinkovitega varstva konkurence in ustrezne pravne varnosti za podjetja. Pri uresničevanju teh ciljev je treba upoštevati potrebo, da je upravni nadzor in pravne okvire treba, kolikor je mogoče, poenostaviti. Pri neki stopnji tržne moči je za uporabo člena 81(3) praviloma mogoče domnevati, da bodo pozitivni učinki sporazumov o raziskavah in razvoju prevladali nad negativnimi učinki na konkurenco.

(6) Uredba (EGS) št. 2821/71 zahteva, da se v uredbi o izjemah Komisije opredelijo skupine sporazumov, sklepov in usklajenih ravnanj, za katere velja, določijo omejitve ali določbe, ki se smejo ali ne smejo pojaviti v sporazumih, sklepih in usklajenih ravnanjih, in navedejo določbe, ki jih morajo vsebovati sporazumi, sklepi in usklajena ravnanja, ali drugi pogoji, ki morajo biti izpolnjeni.

(7) Primerno se je oddaljiti od načina naštevanja izvzetih določb in bolj poudariti določitev skupin sporazumov, ki so izvzeti do neke stopnje tržne moči, in opredelitev omejitev ali odločb, ki jih ti sporazumi ne smejo vsebovati. To

[1] UL L 285, 29.12.1971, str. 46.
[2] UL C 118, 27.4.2000, str. 3.
[3] UL L 26, 1.2.1999, str. 46.
[4] UL L 122, 12.5.1999, str. 9.
[5] UL L 53, 22.2.1985, str. 5.
[6] UL L 306, 11.11.1997, str. 12.

je v skladu z ekonomskim načinom, na podlagi katerega se ocenjuje vpliv sporazumov na upoštevnem trgu.

(8) Za uporabo člena 81(3) z uredbo ni treba opredeliti tistih sporazumov, ki lahko spadajo v člen 81(1). Pri posamičnem ocenjevanju sporazumov iz člena 81(1) je treba upoštevati več dejavnikov, predvsem tržno strukturo na upoštevnem trgu.

(9) Ugodnost skupinske izjeme mora biti omejena na sporazume, za katere je dovolj zanesljivo mogoče domnevati, da izpolnjujejo pogoje iz člena 81(3).

(10) Sodelovanje pri raziskavah in razvoju ter izkoriščanju rezultatov praviloma spodbuja tehnični in gospodarski napredek z večjo širitvijo tehničnega znanja in izkušenj med strankami, s preprečevanjem podvajanja raziskovalnega in razvojnega dela, spodbujanjem inovacij z izmenjavo komplementarnega tehničnega znanja in izkušenj ter z racionalizacijo proizvodnje proizvodov ali uporabe postopkov, ki izhajajo iz raziskav in razvoja.

(11) Skupno izkoriščanje rezultatov imamo lahko za naravno posledico skupnih raziskav in razvoja. Pojavlja se lahko v raznih oblikah, kakršne so proizvodnja, izkoriščanje pravic intelektualne lastnine, kar znatno pripomore k tehničnemu in gospodarskemu napredku, ali trženje novih proizvodov.

(12) Potrošniki lahko na splošno pričakujejo, da bodo od povečanega obsega in učinkovitosti raziskav in razvoja imeli koristi zaradi uvajanja novih ali izboljšanih proizvodov ali storitev ali znižanja cen, ki ga bodo prinesli novi ali izboljšani postopki.

(13) Za doseganje koristi in ciljev skupnih raziskav in razvoja mora ugodnost te uredbe veljati tudi za določbe iz sporazumov o raziskavah in razvoju, ki ne predstavljajo glavnega namena teh sporazumov, so pa neposredno povezane in potrebne za njihovo izvajanje.

(14) Da bi bila izjema utemeljena, se mora skupno izkoriščanje nanašati na proizvode in postopke, za katere je uporaba rezultatov raziskav in razvoja odločilna, vsaki izmed strank pa je dana priložnost, da izkorišča rezultate, ki jo zanimajo. Če pa akademske ustanove, raziskovalni inštituti ali podjetja, ki opravljajo raziskave in razvoj kot poslovno storitev, ne da bi bili običajno dejavni pri izkoriščanju rezultatov, sodelujejo pri raziskavah in razvoju, se lahko dogovorijo, da bodo rezultate raziskav in razvoja uporabili le za nadaljnje raziskave. Podobno se lahko nekonkurenti sporazumejo, da svojo pravico do izkoriščanja omejijo na eno ali več tehničnih področij uporabe in tako olajšajo sodelovanje med strankami s komplementarnim znanjem.

(15) Izjema, podeljena na podlagi te uredbe, mora biti omejena na sporazume o raziskavah in razvoju, ki podjetjem ne dajejo možnosti za izključitev konkurence glede znatnega dela zadevnih proizvodov ali storitev. Iz skupinske izjeme je treba izključiti sporazume med konkurenti, katerih skupni tržni delež za proizvode ali storitve, ki jih je mogoče izboljšati ali zamenjati z rezultati raziskav in razvoja, ob sklenitvi sporazuma presega neko stopnjo.

(16) Da bi se zagotovila učinkovita konkurenca v času skupnega izkoriščanja rezultatov, je treba predvideti prenehanje veljavnosti skupinske izjeme, če postane skupni tržni delež strank za proizvode, ki izhajajo iz skupnih raziskav in razvoja, prevelik. Izjema še naprej velja, ne glede na tržne deleže strank, za neko obdobje po začetku skupnega izkoriščanja, zato da se stabilizirajo tržni deleži, zlasti po uvedbi popolnoma novega proizvoda, in da se zagotovi minimalno obdobje donosa na vloženi kapital.

(17) Ta uredba ne sme izvzeti sporazumov z omejitvami, ki niso nujne za doseganje zgoraj navedenih pozitivnih učinkov. Nekatere hude protikonkurenčne ovire, kakršne so omejitve svobode strank, da izvajajo raziskave in razvoj na področju, ki ni povezano s sporazumom, določanje cen, ki se zaračunavajo tretjim osebam, omejitve obsega proizvodnje ali prodaje, razdelitev trgov ali odjemalcev in omejitve izvajanja pasivne prodaje pogodbenih proizvodov na ozemljih, rezerviranih za druge pogodbene stranke, je treba izvzeti iz ugodnosti skupinske izjeme, ustanovljene s to uredbo, ne glede na tržni delež zadevnih podjetij.

(18) Omejitev tržnega deleža, izključitev nekaterih sporazumov iz skupinske izjeme in pogoji, predvideni v tej uredbi, navadno zagotavljajo, da sporazumi, za katere velja skupinska izjema, udeleženim podjetjem ne omogočajo, da bi izključila konkurenco glede znatnega dela zadevnih proizvodov ali storitev.

(19) Komisija lahko odpravi ugodnost skupinske izjeme v posebnih primerih, v katerih imajo sporazumi, ki spadajo v to uredbo, kljub temu učinke, nezdružljive s členom 81(3) Pogodbe.

(20) Sporazumi med podjetji, ki niso konkurenti kot proizvajalci proizvodov, ki jih je mogoče izboljšati ali zamenjati z rezultati raziskav in razvoja, bodo izključili učinkovito konkurenco pri raziskavah in razvoju le v izjemnih okoliščinah. Zato je pri takih sporazumih primerno omogočiti, da izkoristijo ugodnosti skupinske izjeme ne glede na tržni delež, in take izjemne primere reševati z odvzemom njene pravne koristi.

(21) Ker so sporazumi o raziskavah in razvoju pogosto dolgoročne narave, zlasti kadar sodelovanje obsega izkoriščanje rezultatov, je treba obdobje veljavnosti te uredbe določiti za 10 let.

(22) Ta uredba ne posega v uporabo člena 82 Pogodbe.

(23) V skladu z načelom primarnosti prava Skupnosti ne sme noben ukrep, sprejet v skladu z nacionalnimi zakoni o konkurenci, posegati v enotno uporabo pravil konkurence Skupnosti na celotnem območju skupnega trga ali v celovito učinkovanje vseh ukrepov, sprejetih zaradi izvajanja teh pravil, vključno s to uredbo –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Izjema

1. V skladu s členom 81(3) Pogodbe in ob upoštevanju določb te uredbe se razglasi, da člen 81(1) ne velja za sporazume, sklenjene med dvema ali več podjetji (v nadaljevanju „pogodbene stranke“), ki se nanašajo na pogoje, na podlagi katerih ta podjetja izvajajo:

(a) skupne raziskave in razvoj proizvodov ali postopkov in skupno izkoriščanje rezultatov teh raziskav in razvoja;

(b) skupno izkoriščanje rezultatov raziskav in razvoja proizvodov ali postopkov, ki se izvajajo skupaj, v skladu s predhodnim sporazumom med istimi strankami; ali

(c) skupne raziskave in razvoj proizvodov ali postopkov brez skupnega izkoriščanja rezultatov.

Ta izjema velja, če ti sporazumi (v nadaljevanju „sporazumi o raziskavah in razvoju“) vsebujejo omejitve konkurence, ki spadajo v člen 81(1).

2. Izjema, predvidena v odstavku 1, velja tudi za določbe v sporazumih o raziskavah in razvoju, ki ne predstavljajo glavnega cilja teh sporazumov, so pa z njimi neposredno povezane in so potrebne za njihovo izvajanje, kakršna je obveznost, da med trajanjem sporazuma ne bodo izvajali, samostojno ali skupaj s tretjimi osebami, raziskav in razvoja na področju, na katero se sporazum nanaša, ali na področju, tesno povezanim z njim.

Prvi pododstavek pa ne velja za določbe, ki imajo isti cilj kakor omejitve konkurence, naštete v členu 5(1).

Člen 2

Opredelitve

V tej uredbi:

1. „sporazum“ pomeni sporazum, sklep podjetniškega združenja ali usklajeno ravnanje;

2. „udeležena podjetja“ pomenijo podjetja, pogodbene stranke sporazuma o raziskavah in razvoju, ter povezana podjetja vsake od strank;

3. „povezana podjetja“ pomenijo:

   (a) podjetja, v katerih stranka sporazuma o raziskavah in razvoju neposredno ali posredno:

      (i) lahko izvršuje več kakor polovico glasovalnih pravic,

      (ii) lahko imenuje več kakor polovico članov nadzornega sveta, uprave ali teles, ki zakonito zastopajo podjetje, ali

      (iii) ima pravico upravljati posle podjetja;

   (b) podjetja, ki imajo v enem od podjetij, udeleženih v sporazumih za raziskave in razvoj, neposredne ali posredne pravice ali pooblastila, navedena v (a);

   (c) podjetja, v katerih ima podjetje, navedeno v (b), neposredne ali posredne pravice ali pooblastila, navedena v (a);

   (d) podjetja, v katerih ima stranka sporazuma o raziskavah in razvoju skupaj z enim ali več podjetji, navedenimi v (a), (b) ali (c), ali v katerih ima dvoje ali več slednjih podjetij skupne pravice ali pooblastila, navedena v (a);

   (e) podjetja, v katerih imajo pravice ali pooblastila, navedena v (a), skupaj:

      (i) pogodbene stranke sporazuma o raziskavah in razvoju ali povezana podjetja vsake od strank, navedena v (a) do (d), ali

      (ii) ena ali več strank sporazuma o raziskavah in razvoju ali eno ali več njihovih povezanih podjetij, navedenih v (a) do (d), in ena ali več tretjih oseb;

4. „raziskave in razvoj“ pomenijo pridobitev tehničnega znanja in izkušenj v zvezi s proizvodi ali postopki in izvajanje teoretične analize, sistematične študije ali poskusa, vključno s poskusno proizvodnjo, tehničnim testiranjem proizvodov ali postopkov, vzpostavitvijo potrebnih zmogljivosti in pridobitvijo pravic intelektualne lastnine za rezultate;

5. „proizvod“ pomeni blago in/ali storitev, vključno z vmesnimi proizvodi in/ali storitvami in končnimi proizvodi in/ali storitvami;

6. „pogodbeni postopek“ pomeni tehnologijo ali postopek, ki izhaja iz skupnih raziskav in razvoja;

7. „pogodbeni proizvod“ pomeni proizvod, ki izhaja iz skupnih raziskav in razvoja ali je izdelan ali zagotovljen s pogodbenimi postopki;

8. „izkoriščanje rezultatov“ pomeni proizvodnjo ali distribucijo pogodbenih proizvodov ali uporabo pogodbenih postopkov ali prenos ali izdajo licenc pravic intelektualne lastnine ali posredovanje tehničnega znanja in izkušenj, potrebnih za tako izdelavo ali uporabo;

9. „pravice intelektualne lastnine“ vključujejo pravice intelektualne lastnine, avtorske in sorodne pravice;

10. „tehnično znanje in izkušnje“ pomenijo skupek nepatentiranih uporabnih informacij, ki izhajajo iz izkušenj in preskušanja ter so zaupne, bistvene in določene; v zvezi s tem „zaupne“ pomeni, da tehnično znanje in izkušnje niso splošno znani ali zlahka dostopni; „bistvene“ pomeni, da tehnično znanje in izkušnje vsebujejo informacije, ki so nujne pri proizvodnji pogodbenih proizvodov ali pri uporabi pogodbenih postopkov; „določene“ pomeni, da morajo biti tehnično znanje in izkušnje opisani dovolj razumljivo, da je mogoče preveriti, ali izpolnjujejo merili zaupnosti in bistvenosti;

11. raziskave in razvoj ali izkoriščanje rezultatov se izvajajo „skupno“, kadar potrebno delo:

(a) izvaja skupna ekipa, organizacija ali podjetje;

(b) je skupno zaupano tretji osebi; ali

(c) je razdeljeno med pogodbene stranke s specializacijo pri raziskavah, razvoju, proizvodnji ali distribuciji;

12. „konkurenčno podjetje“ pomeni podjetje, ki je dobavitelj proizvoda, ki ga je mogoče izboljšati ali zamenjati s pogodbenim proizvodom (dejanski konkurent), ali podjetje, ki ima resnične možnosti, da izvede potrebne dodatne naložbe ali prevzame druge potrebne stroške prehoda, tako da bi lahko dobavljalo tak proizvod kot odziv na majhno in stalno povečevanje relativnih cen (morebitni konkurent);

13. „upoštevni trg za pogodbene proizvode“ pomeni upoštevni(-e) proizvodni(-e) in geografski(-e) trg(-e), kamor spadajo pogodbeni proizvodi.

Člen 3

Pogoji za izjemo

1. Izjema, predvidena v členu 1, velja pod pogoji, določenimi v odstavkih 2 do 5.

2. Vse pogodbene stranke morajo imeti dostop do rezultatov skupnih raziskav in razvoja za nadaljnje raziskave ali uporabo. Vendar pa se raziskovalni inštituti, akademske ustanove ali podjetja, ki opravljajo raziskave in razvoj kot poslovno storitev, ne da bi bili običajno dejavni pri izkoriščanju rezultatov, lahko dogovorijo, da bodo omejili svojo uporabo rezultatov za nadaljnje raziskave.

3. Ne glede na odstavek 2, po katerem sporazum o raziskavah in razvoju predvideva le skupne raziskave in razvoj, mora vsaka stranka imeti možnost samostojnega izkoriščanja rezultatov skupnih raziskav in razvoja ter celotnega prej obstoječega tehničnega znanja in izkušenj, potrebnih za tako izkoriščanje. Ta pravica izkoriščanja se lahko omeji na eno ali več tehničnih področij uporabe, če pogodbene stranke ob sklenitvi sporazuma o raziskavah in razvoju niso konkurenčna podjetja.

4. Vsaka skupna uporaba mora biti povezana z rezultati, ki so zaščiteni s pravicami intelektualne lastnine ali predstavljajo tehnično znanje in izkušnje, ki znatno prispevajo k tehničnemu ali gospodarskemu napredku, rezultati pa morajo biti odločilnega pomena za izdelavo pogodbenih proizvodov ali uporabo pogodbenih postopkov.

5. Podjetja, odgovorna za izdelavo zaradi specializacije v proizvodnji, morajo izpolniti naročila za dobavo od vseh strank, razen če sporazum o raziskavah in razvoju predvideva tudi skupno distribucijo.

Člen 4

Mejni tržni delež in trajanje izjeme

1. Če udeležena podjetja niso tudi konkurenčna, v členu 1 predvidena izjema velja v času trajanja raziskav in razvoja. Če se rezultati izkoriščajo skupaj, izjema velja še sedem let od takrat, ko so bili pogodbeni proizvodi prvič dani na trg znotraj skupnega trga.

2. Če sta dve ali več udeleženih podjetij konkurenčna podjetja, velja v členu 1 predvidena izjema za obdobje iz odstavka 1 le, če ob sklenitvi sporazuma o raziskavah in razvoju skupni tržni delež udeleženih podjetij ne presega 25 % upoštevnega trga za proizvode, ki jih je mogoče izboljšati ali zamenjati s pogodbenimi proizvodi.

3. Po izteku obdobja, navedenega v odstavku 1, ostane izjema še v veljavi, če skupni tržni delež udeleženih podjetij ne presega 25 % upoštevnega trga za pogodbene proizvode.

Člen 5

Sporazumi, ki jih izjema ne zajame

1. Izjema, predvidena v členu 1, ne velja za sporazume o raziskavah in razvoju, katerih cilj, neposredno ali posredno, samostojno ali v kombinaciji z drugimi dejavniki pod nadzorom strank, je:

(a) omejevanje svobode udeleženih podjetij, da raziskave in razvoj izvajajo samostojno ali v sodelovanju s tretjimi osebami na področju, ki ni povezano s tistim, na katero se raziskave in razvoj nanašajo, ali po njihovem zaključku na področju, na katero se nanašajo, ali na področju, povezanem z njimi;

(b) prepoved, da bi po zaključku raziskav in razvoja pogodbene stranke izpodbijale veljavnost pravic intelektualne lastnine, ki jih imajo na skupnem trgu in ki zadevajo raziskave in razvoj, ali da bi po preteku veljavnosti sporazuma o raziskavah in razvoju spodbijale veljavnost pravic intelektualne lastnine, ki jih imajo pogodbene stranke na skupnem trgu in ki ščitijo rezultate raziskav in razvoja, brez poseganja v možnost, da se predvidi prenehanje sporazuma o raziskavah in razvoju, če ena od strank spodbija veljavnost teh pravic intelektualne lastnine;

(c) omejitev obsega proizvodnje ali prodaje;

(d) določanje cen pri prodaji pogodbenega proizvoda tretjim osebam;

(e) omejitev odjemalcev, ki jih udeležena podjetja lahko oskrbujejo, po preteku sedmih let od takrat, ko se pogodbeni proizvodi prvič dajo na trg znotraj skupnega trga;

(f) prepoved pasivne prodaje pogodbenih proizvodov na ozemljih, rezerviranih za druge pogodbene stranke;

(g) prepoved dajanja pogodbenih proizvodov na trg ali izvajanja politike aktivne prodaje zanje na ozemljih znotraj skupnega trga, ki so rezervirani za druge pogodbene stranke, po preteku sedmih let od takrat, ko se pogodbeni proizvodi prvič dajo na trg znotraj skupnega trga;

(h) zahteva, da se tretjim osebam ne izdajajo licence za izdelavo pogodbenih proizvodov ali uporabo pogodbenih postopkov, če ni predvideno, da vsaj ena od strank izkorišča rezultate skupnih raziskav in razvoja, ali če se to izkoriščanje ne izvaja;

(i) zahteva, da se zavrne zadovoljevanje potreb tistih uporabnikov ali prodajnih posrednikov na njihovih ozemljih, ki bi tržili pogodbene proizvode na drugih ozemljih znotraj skupnega trga; ali

(j) zahteva, da se uporabnikom ali prodajnim posrednikom oteži pridobivanje pogodbenih proizvodov od drugih prodajnih posrednikov znotraj skupnega trga, zlasti pa izvajanje pravic intelektualne lastnine, ali da se sprejmejo ukrepi, ki uporabnikom ali prodajnim posrednikom preprečujejo, da bi znotraj skupnega trga pridobili ali tržili proizvode, ki jih je na trg znotraj Skupnosti zakonito dala druga stranka ali je bilo to storjeno z njenim soglasjem.

2. Odstavek 1 ne velja za:

(a) določanje proizvodnih ciljev, če izkoriščanje rezultatov vključuje skupno proizvodnjo pogodbenih proizvodov;

(b) določanje prodajnih ciljev in določanje cen, ki se zaračunavajo neposrednim odjemalcem, če izkoriščanje rezultatov vključuje skupno distribucijo pogodbenih proizvodov.

Člen 6

Uporaba mejnega tržnega deleža

1. Za uporabo mejnega tržnega deleža, predvidenega v členu 1, veljajo naslednja pravila:

(a) tržni delež se izračuna na podlagi vrednosti prodaje na trgu; če podatki o vrednosti prodaje na trgu niso na razpolago, se za določitev tržnega deleža zadevnega podjetja lahko uporabijo ocene, ki temeljijo na drugih zanesljivih tržnih informacijah, vključno s fizičnim obsegom prodaje;

(b) tržni delež se izračuna na podlagi podatkov iz prejšnjega koledarskega leta;

(c) tržni delež, ki ga imajo podjetja, navedena v točki 3(e) člena 2, se razdeli po enakih delih vsakemu podjetju, ki ima pravice ali pooblastila, našteta v točki 3(a) člena 2.

2. Če tržni delež, naveden v členu 4(3), na začetku ne presega 25 %, pozneje pa se poveča nad to raven, ne da bi presegel 30 %, izjema, predvidena v členu 1, velja še za obdobje dveh zaporednih koledarskih let po letu, v katerem je bil prvič presežen 25-odstotni prag.

3. Če tržni delež, naveden v členu 4(3), na začetku ne presega 25 %, pozneje pa se poveča nad 30 %, izjema iz člena 1 velja še za eno koledarsko leto po letu, v katerem je bila raven 30 % prvič presežena.

4. Ugodnosti iz odstavkov 2 in 3 ni mogoče kombinirati tako, da bi se preseglo obdobje dveh koledarskih let.

Člen 7

Odprava

Komisija lahko v skladu s členom 7 Uredbe (EGS) št. 2821/71 odpravi ugodnost te uredbe, če na lastno pobudo ali na zahtevo države članice, fizične ali pravne osebe, ki se sklicuje na pravni interes, v posameznem primeru ugotovi, da ima sporazum o raziskavah in razvoju, za katerega velja izjema iz člena 1, kljub temu

učinke, ki so nezdružljivi s pogoji, določenimi v členu 81(3) Pogodbe, zlasti pa če:

(a) obstoj sporazuma o raziskavah in razvoju tretjim osebam znatno omejuje možnost izvajanja raziskav in razvoja na zadevnem področju zaradi omejenih raziskovalnih zmogljivosti, ki jih imajo na razpolago drugi;

(b) zaradi posebne strukture dobave obstoj sporazuma o raziskavah in razvoju tretjim osebam znatno omejuje dostop na trg pogodbenih proizvodov;

(c) brez kakršnega koli objektivno utemeljenega razloga pogodbene stranke ne izkoriščajo rezultatov skupnih raziskav in razvoja;

(d) pogodbeni proizvodi na celotnem skupnem trgu ali na njegovem znatnem delu niso izpostavljeni učinkoviti konkurenci enakih proizvodov ali proizvodov, ki jih imajo potrošniki za enakovredne zaradi njihovih lastnosti, cene in namena uporabe;

(e) bi obstoj sporazuma o raziskavah in razvoju izključil učinkovito konkurenco pri raziskavah in razvoju na posameznem trgu.

Člen 8

Prehodno obdobje

Prepoved, določena v členu 81(1) Pogodbe, ne velja v obdobju od 1. januarja 2001 do 30. junija 2002 v zvezi s sporazumi, že v veljavi 31. decembra 2000, ki ne ustrezajo pogojem za izjemo, predvideno v tej uredbi, ustrezajo pa pogojem za izjemo, predvideno v Uredbi (EGS) št. 418/85.

Člen 9

Obdobje veljavnosti

Ta uredba začne veljati 1. januarja 2001.

Velja do 31. maja 2010.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 29. novembra 2000

Za Komisijo

Mario MONTI

Član Komisije